

Pętla regulacji dla rynku energii

Waldemar Szulc Dyrektor
TGPE

- 1 Odpowiedzialność Państwa za zapewnienie powszechności dostaw energii oznacza konieczność nadzoru;
- 2 Podstawowym narzędziem nadzoru są regulacje prawne (koncesje, limity, wymagania techniczne, normy, wymagania środowiskowe, podatki, opłaty, kontrola cen, regulacje rynkowe);
- 3 Mocne oddziaływanie energetyki na gospodarkę i na środowisko wymusza powszechny nadzór nad podmiotami wytwórczymi oraz kontrolę nad monopolistami dla zapewnienia bezpieczeństwa;
- 4 Strategiczne znaczenie energii skutkuje wszędzie kontrolą Państwa, właścicielską lub regulacyjną.

- 1 Bieżąca sytuacja makroekonomiczna oraz niestabilność uregulowań prawnych w znacznym stopniu utrudniają podejmowanie decyzji inwestycyjnych i operacyjnych.
- 2 Nowe regulacje podważają często sens biznesowy realizowanych już projektów inwestycyjnych.
- 3 Nadmierna i często prowizoryczna – „tymczasowa” regulacja polityczna, to wysoki koszt dla konsumentów, nie zachęca do innowacji i opóźnia też rozwój technologiczny.

- 4 Inspirowane regulacje (środowiskowo/klimatyczne), a często „sprzeczne interesy” na poziomie Unii Europejskiej oraz próby „ręcznego sterowania”, stanowią liczne bariery dla prowadzenia efektywnej działalności i podejmowania optymalnych decyzji biznesowych.
- 5 Wiele regulacji UE, to zmniejszenie konkurencyjności europejskiej i polskiej energetyki gospodarki i utrudnianie zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego krajów uzależnionych od paliw kopalnych.
- 6 Narzędzia UE to między innymi: „Dyrektywa EU ETS”, „Dyrektywa IED”, „Dyrektywa OZE”, „Dyrektywa CCS”. ..., .., ...

- **1990** - Pierwszy raport IPCC (ONZ) wskazujący na antropogeniczną genezę zmian klimatu
- **1992** - "Szczyt Ziemi" w Rio de Janeiro – Ramowa konwencja ONZ dot. Zmian klimatu (Konwencja Klimatyczna - KK)
- **1996** - Dyrektywa IPPC (pozwolenia zintegrowane i niewiążące BAT dla przemysłu i energetyki)
- **1997** - Protokół z Kioto; dla PL redukcja o 6% licząc od 1988 do 2020; znikoma praktyczna skuteczność redukcji światowych emisji
- **2001** - Dyrektywa LCP, NEC (ograniczanie emisji SO₂, NO_x, pyłu dla źródeł spalania oraz pułapy emisji dla krajów)
- **2003** - EU ETS ustanawiająca unijny system handlu emisjami (realizacja obowiązków wynikających z Protokołu z Kioto)
- **2004** - Traktat Akcesyjny PL do UE – szczególne zapisy dla emisji SO₂ i NO_x z energetyki i stosowania pozwoleń zintegrowanych
- **2005-2007** - I okres rozliczeniowy ETS
- **2008** - Pakiet klimatyczno-energetyczny 3x20% (GHG, OZE, EE)
- **2008-2012** - II okres rozliczeniowy ETS
- **2009** - CCS (wychwytywanie i składowanie CO₂), rewizja ETS

- **2010** - Dyrektywa IED (połączenie IPPC i LCP - ostrzejsze poziomy emisji, źródło-komin, wiążące BAT)
- **2011** - Roadmap 2050 – propozycje celów redukcji emisji GHG
- **2013** - Zielona Księga – propozycje długoterminowych celów redukcji emisji CO₂
- **2013** -2020 - III okres rozliczeniowy ETS
- **2015** - Dyrektywa MCP - średnie źródła spalania
- **2014** - 2030 – ramy polityki klimatyczno–energetycznej UE
- **2014** - Konwencja z Minamaty – cele i wymagania w zakresie emisji rtęci (ratyfikacja 2018)
- **2015** - Porozumienie Paryskie (COP21) - ograniczenie globalnego ocieplenia znacznie poniżej 2 °C, a docelowo do 1,5 °C względem epoki przedprzemysłowej
- **2017** - konkluzje BAT dla LCP – zaostrenie wymagań emisyjnych
- **2018** - Strategia UE – "Czysta planeta dla wszystkich" - cel neutralność klimatyczna i transformacja gospodarki
- **2019** – Pakiet Zimowy (dyrektywy i rozporządzenia)

- **2019 grudzień** - *Green deal* . Nowe cele klimatyczne nowej KE, konkluzje Rady Europejskiej
- **2020 maj** - *Repair and prepare for next generation*, projekt odbudowy gospodarki po pandemii
- **2020** - Europejski zielony ład - szczegółowe strategie dla poszczególnych sektorów gospodarki UE, zmiany legislacyjne – cele: neutralność klimatyczna do 2050, rozwój czystych technologii, ochrona zdrowia i środowiska, sprawiedliwa transformacja
- **2022 grudzień** - Konkluzje Rady Europejskiej przyjmujące cel redukcji emisji o 55% w 2030 r., wraz z budżetem w wysokości 750 mld EUR
- **2021-2030** - IV okres rozliczeniowy ETS
- **2021 lipiec** - *Fit for 55* - projekt regulacji wdrażających cele *Green Deal* ; zmiany EU ETS, mechanizm cła węglowego (CBAM), wspólny wysiłek redukcyjny (ESR), nowelizacja dyrektyw w zakresie OZE, efektywności energetycznej i opodatkowania energii.
- **2022 maj** - propozycje działań uodparniających gospodarkę UE na import surowców z Rosji, po inwazji na Ukrainę

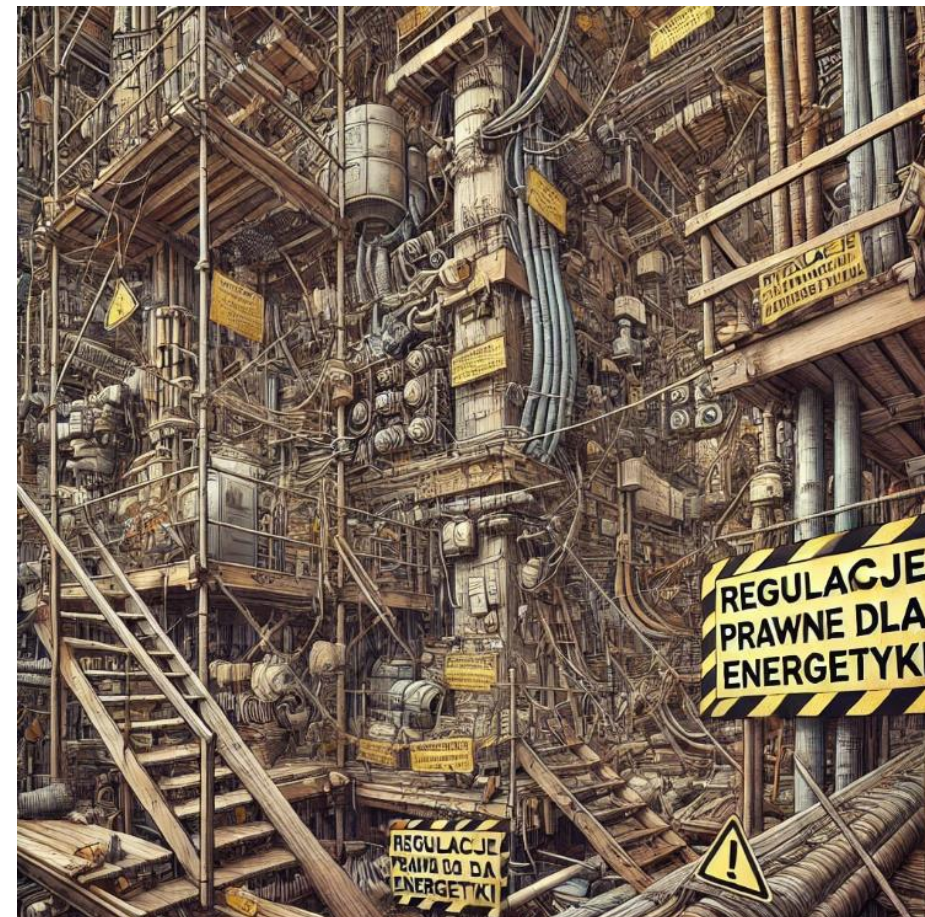

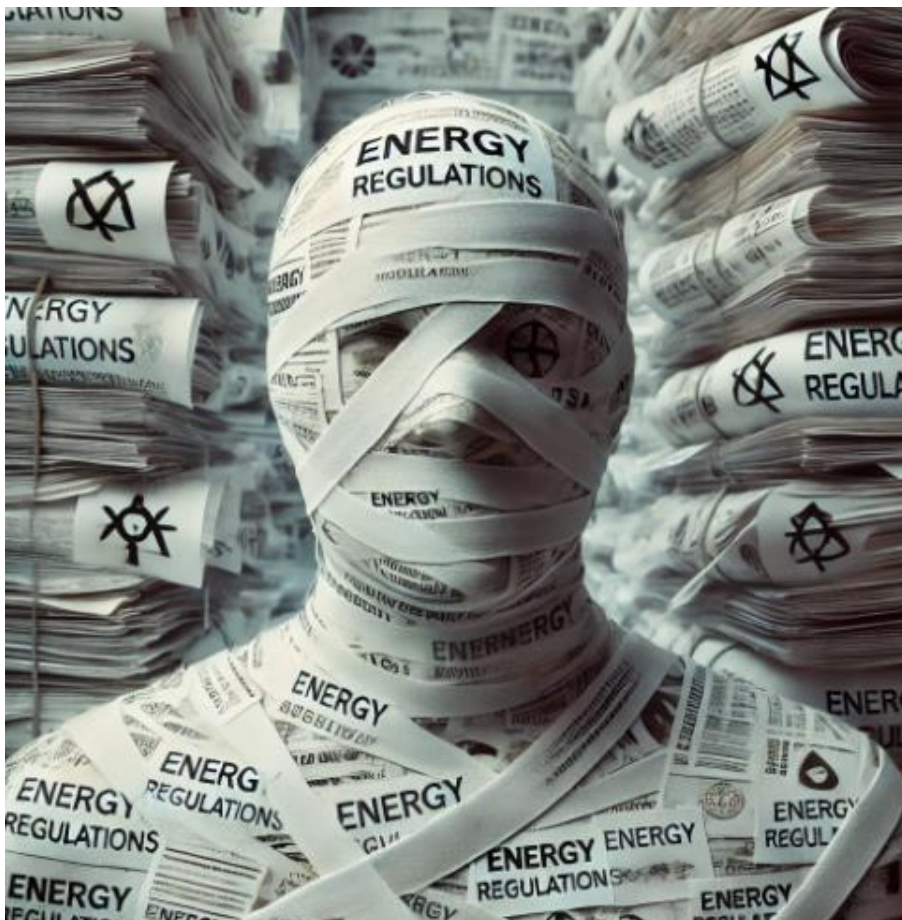
- **2022 wrzesień** - *Emergency energy market regulation*. Pakiet nadzwyczajnych środków w celu obniżenia cen energii elektrycznej i stworzenia funduszu solidarnościowego dla ochrony narażonych na ubóstwo energetyczne
- **2023 styczeń** - *Green Deal Industrial Plan, Ursula von den Leyen , Davos*
  - Net Zero Industry Act - regulacje
  - European Sovereignty Fund – finanse
  - European Year of Skills – kompetencje
  - Fair Trade – uczciwy handel
- **2023 styczeń** – propozycje nowego modelu rynku energii w UE
- **2023 luty** - Konkluzje Rady Europejskiej z 9 lutego 2023 r. KIERUNEK ZIELONA GOSPODARKA
- **2023 marzec** Projekt zmian regulacji rynku energii
- **2023 październik** – Deklaracja nowego celu redukcji emisji w 2040
- **2024 luty** Komunikat KE w sprawie proponowanego 90% celu redukcji emisji na 2040 rok
- **2024 czerwiec** nowelizacja Rozporządzenia Parlamentu i Rady (UE) 2019/943 w sprawie rynku wewnętrznego en.el
- ...
- ...
- **2050 - Carbon neutral ??**

- Ustawa Prawo energetyczne (energia, gaz, ciepło);
- Ustawa o rynku mocy;
- Ustawa o odnawialnych źródłach energii;
- Ustawa o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji;
- Ustawa o efektywności energetycznej;
- Ustawa o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych;
- Ustawa o elektromobilności i paliwach alternatywnych;
- Ustawa Prawo geologiczne i górnicze;
- Ustawa o dopuszczalnej pomocy publicznej;
- Ustawa Prawo atomowe;
- Ustawa o zasadach zarządzania mieniem państwowym;
- Ustawy uwzględniające opodatkowanie produktów energetycznych;

- Prawo Zamówień Publicznych
- Prawo Ochrony Środowiska
- Ustawa o odpadach
- Prawo Wodne
- Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych
- Prawa Samorządowe
- Prawa podatkowe
- Prawo Pracy, Kodeks Cywilny
- Prawo Budowlane
- UDT, PIP, DTR, PKN, URE, UOKiK, KNF
- Prawo Górnicze i Geologiczne,

1 Przykład krajowej regulacji rynku energii

KPEiK 2024 to najbardziej aktualny istotny przykład regulacji krajowej

Brak aktualnej Polityki Energetycznej Państwa skutkuje zwiększeniem znaczenia KPEiK dla całego sektora energetycznego

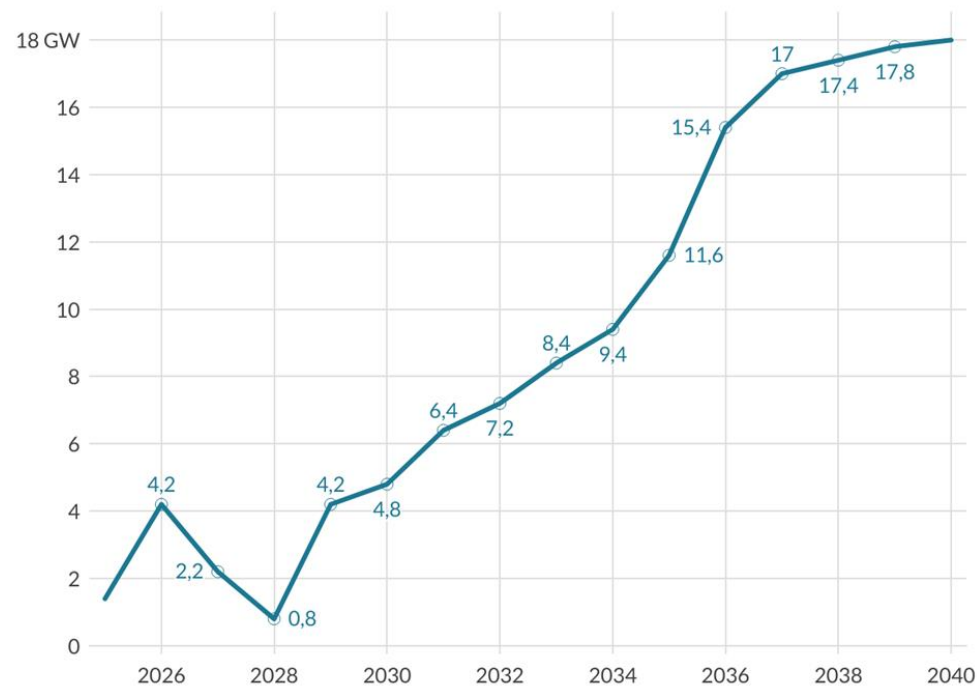
Zebrane uwagi do 15 listopada do projektu KPEiK w konsultacjach publicznych, po ich analizie będą uwzględnione lub ... nie, a jaka będzie nowsza wersja wkrótce zobaczymy

Jeden z istotnych elementów który został zauważony i zgłoszony przez wiele podmiotów i organizacji to „*luka mocowa*” nazywana też „*dodatkowa moc niezbędna w polskim systemie elektroenergetycznym*”

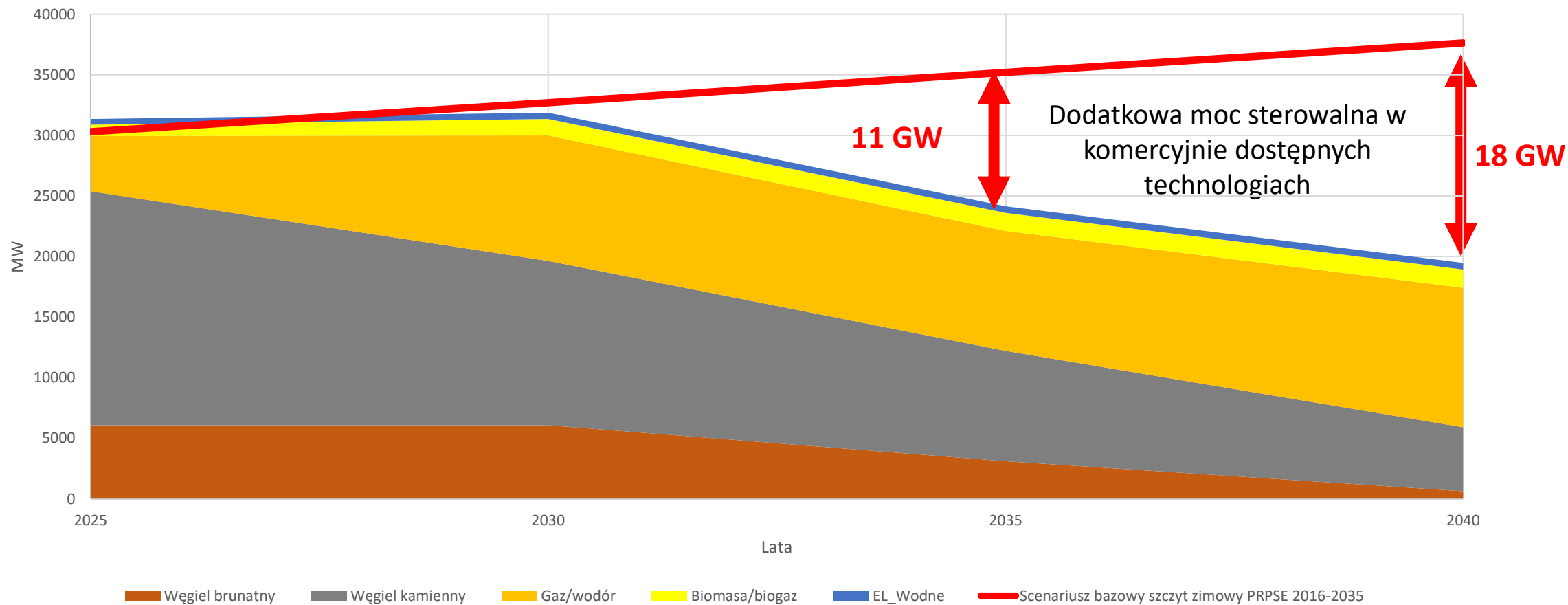
Dodatkowa moc niezbędna w polskim systemie elektroenergetycznym [GW]

uwzględniająca trwałe odstawienia i już zawarte kontrakty mocowe

Wykres: Forum Energii • Źródło: Opracowanie własne Forum Energii na podstawie danych PSE, URE

TGPE: Luka mocy sterowalnych

Rys. 7-2 Nowe moce wytwórcze – model minimalizacji kosztów systemu [GW]

